

Neapolí secus Zarbo, saluto in domino. Intende etiā pudicissimæ Mariæ filiæ meæ, quæ est abūde doctissima. & ei quæ in domo eius, ecclesiæ, quæ facta est mihi pro anima mea exemplū piissimarū mulierum. Sanum te & in omniib⁹ probabilem, pater Christi & tuo longiore per ipsum unigenitū tuum custodiat, ad utilitatem ecclesiæ. Incolumis in domino ora pro me, ut consumem. Amen.

AD EPHESIOS DE VNITATE
ex Smyrna. Epist. X.

Gnatius q & Theophorus, benedictæ magnitudine repletæ dei patris, & pre destinatæ ante secula, ut sit semp in singulari gloria inconuertibilis, & adunata, & electa in passione uera, in uoluntate dei patris & domini nostri Iesu Christi saluatoris, ecclesiæ beatitudine dignæ, q̄ est Ephesi in Asia plurimā in Christo Iesu & in maculato gaudio salutē. Suscepī uestrū in dño multū desyderabile nomen, quod possidetis natura. iusta secundū fidem & dilectionē in Christo Iesu saluatore nostro. cū sitis imitatores humanitatis dei, ut uiuificati in sanguine Christi, regeneratiōis charitatis geminū opus cōfīmate, audiētes me de Syria uinctū pro Christo, spe cōmuni cōfidentem orationibus uestris, ut merear Romæ bestijs dicicare. ut per martyrium possim discipulus eius esse, quif

qui pro nobis seipsum obtulit deo hostiam & oblati
onē, in odorem bonę suavitatis. Quoniā ergo suscep-
ti multitudinē in nomīne domini Christi in Onesymo
dilecto scriptore nostro, uestro aut episcopo, obsecro
eū secundū Iesum Christū diligere uos. & uos om̄es
in cōcordia eius in ipso esse. Benedictus em̄ deus, qui
uobis talibus talem episcopū donauit habere in Chri-
sto. pro conseruo nostro aut Burro, secundū deū dia-
cono uestro, & in om̄ibus benedicto deprecor pma-
nere eū inmaculatū in honore ecclesiae, & beatissimi
episcopi uestri. Crocus uero deo dignus, quē tāq̄ ex
emplar dilectionis uestræ suscepī, in om̄ibus me refe-
cit, & catenā meā non erubuit, simul cum Honesiphō
ro & Burro, & Euplo, & Phrontone, quib̄ refrigeret
pater dñi nostri Iesu Christi. per quē uos om̄es in dilec-
tione habui. Acquisiui uos in omnibus, si quidē di-
gnus fuero dignū est em̄ oibus modis uos glorifica-
re Iesum Christū, qui uos glorificauit, ut in una pfecti
one pfecti sitis, in eodē sensu, & in eadem sentētia. ut
idipsum dicatis oēs de eo ipso, ut subiecti episcopo &
presbyteris secundū om̄ias sanctificati. Nō prēcipio uo-
bis, q̄si aliq̄ sim. Et si quidem uinctus sum pro nomī-
ne Iesu Christi, tamen nec dum consummaui. Nunc
enim initium habeo eruditionis, & alloquor uos tan-
quam conseruos. Me autem oportebat a uobis com-
moneri fide, monitione, patientia, longanimitate,
quoniā dilectio non permittit me tacere de uobis.

Propter

Propterea præueni rogari uos, ut concurratis disposi-
tioni dei, quia & Iesus Christus omnia secundū dispo-
sitionē patris agit. sicut & ipse in quodam loco dicit.
Ego quæ placita sunt ei facio semp. Ergo & nos opor-
tet secundum dispositionem dei uiuere in Christo, et
æmulari secundum quod Paulus ait. Imitatores mei
estote, sicut & ego Christi. Vnde & uos decet disposi-
tionem pastorū sequi, qui secundum deū uos pascunt
quod etiam ipsi facitis sapienter a spiritu sancto instru-
eti. Illud ergo digne nominandū, et deo dignū pres-
byterium, ita coaptatū sit episcopo, quomodo chor-
dæ in cithara colligatæ. ita et ipsi in cōcordia et cōso-
na dilectione, cuius dux et custos est Iesus Christus
Et qui sunt sigillatim omnes unus chorus fiant, ut cō-
sonantes facti in unitate, coniunctionem domini in si-
millitudinē morū recipientes. in unitate unū effecti cō-
sensu, deo patri & dilectissimo filio eius Iesu Christo
domino nostro, secundū quod ipse patrem rogans di-
cit. Da illis pater sancte, ut sicut ego & tu unum sum⁹
ita & hi in nobis unū sint. Utile est enim uos sine ma-
culā in unitate coniunctos deo imitatores esse Chri-
sti, cuius et membra estis. Si ego in paruo tempore ta-
lem consuetudinem habui circa episcopū uestrū, que
non humana sed spiritualis fuit, quanto magis uos be-
atifico qui pendetis ad eū, quo modo ecclesia ad do-
minus Iesum, & ipse dominus ad deum patrem suū,
ut in unitate omnia sibi consonantia sint. nemo ober-
ret.

ret. Si quis non fuerit intra altare, fraudabitur pane dei. Si enim unius aut duorum oratio tantā habet uirtutem, ut Christus in eis consistat, quanto magis sacerdotis & sancti populi supplicatio cōsonanter ascensio ad deum, persuadet præstare eis omnes petitio-nes in Christo. Qui ergo a talibus separatur, & nō cōuenerit in congregatione sacrificiorum ecclesiæ pri-mogenitorum descriptorum in cœlo, lupus est in grege ouium, mansuetam demonstrans figuram. Festina te ergo dilectissimi, subditi esse episcopo, & presbyteris, & diaconis. Qui enim istis subditus fuerit, Christo obedit, qui eis hoc concessit. Qui uero eis non cōsenserit, Iesu Christo non cōsentit. Qui autem filio nō consenserit, non uidebit uitam, sed ira dei manebit super eum. huiusmodi ergo temerarius & horribilis & superbus, qui non est subditus potioribus. Superbis enim, inquit, deus resistit, humilibus autem dat gratiam. Et iterum, Superbi inique gesserunt usquequaq;. Dicit etiam dominus sacerdotibus. Qui em̄ uos audit, me audit, & qui me audierit, audiet illum qui me misit. & qui uos spernit, me spernit, & qui me spernit, spernit eum qui me misit. Quando enim uidetis tace-re episcopum, plus eum timete. Omnem itaq; quem mittit paterfamilias p sua dispensatione, sic nos oportet suscipere, quemadmodum ipsum qui mittit. Ergo episcopum manifeste sicut ipsum dominū oportet cōtemplari, domino assistentem, prospectorem enim ue-

K rum

rum, & acutum in operibus suis, regibus oportet assi-
stere, & non assistere hominibus infirmis. Ipse enim
Honesymus laudat uestram dispensationem, quia om-
nes secundum deum uiuitis, & quia nulla hæresis in-
ter uos habitat, sed nec obeditis alicui, nisi Iesu chri-
sto uero pastori, & doctori. & estis quemadmodum
Paulus uobis scripsit, unum corpus & unus sp̄iritus,
quoniam in una spe fidei conclusi estis. unus enim do-
minus, una fides, unum baptisma, unus deus & pater
omnium, qui super omnes, & per omnia, & in omni-
bus. uos ergo estote tales, qui a tali eruditii estis, hoc
est a Paulo Christifero & Timotheo. Quidam autē
fallaces consueuerunt dolo maligno nomen Christi
circumportare. Sed aliquanta indigna deo agētes, &
contra doctrinam Christi sapientes, ad interitum su-
um sibi metiōsis consentiunt, quos oportet uos tanq̄
bestias declinare. Iustus, inquit, declinans, euadet in-
teritum. extraneus etenim atq; alienus erit ab impio-
orum perditione. Sunt igitur canes muti, non ualen-
tes latrare, rabidi occulte. quos obseruare oportet, in
sanabilem languorem habentes. Medicus autem no-
ster est solus uerus deus ingenitus, & inuisibilis do-
minus omnium, unigeniti pater & genitor. Habem⁹
autem medicum etiam dominum nostrū Iesum chri-
stum, ante secula filium unigenitū, & in principio uer-
bum, postea uero & hominem ex Maria uirgine. uer-
bum enim inquit, caro factum est. Incorporalis in cor-
pore

pore, impassibilis in corpore passibili, immortalis in corpore mortali. uita in corruptione, ut de corruptione et morte liberet animas nostras, et sanet eas infusas morbo impietatis et iniquis desideriis. Nullus ergo uestrum seducatur, quod et de uobis confido. homines etenim estis. Quando etenim nihil in uobis fuerit, quod uos potuerit coinqinare & tormentum superinducere, secundum deum uiuetis, et erit Christi subiectio uestra, et ecclesiae Ephesiorum quae est auxiliatrix, et multum amabilis. Carnales enim spiritualia non possunt agere, neque spirituales carnalia. sicut nec fides, ea quae sunt infidelitatis. neque infidelitas, ea que sunt fidei. Vos ergo repleti spiritu sancto, nihil carnale, sed omnia spiritualia agite. unusquisque uestrum perfectus sit in Christo Iesu, qui est saluator omnium hominum, maxime fidelium. Agnoui enim aliquos ex uobis a via ueritatis discedentes, malam doctrinam habere alieni & nequissimi spiritus. Quibus non tribuisti secus viam seminare zizania, obturantes aures ad non suscipiendum errorem, qui ab ipsis est praedicatus, scientes quia huiusmodi spiritus est erroris, non ea quae sunt Christi, sed sua loquens, falsiloquus enim est. Sanctus autem spiritus non sua propria loquitur, sed ea quae sunt Christi. neque Christus sua nunciat. Sermo, inquit, quem audistis non meus, sed eius qui me misit. de spiritu sancto dicit. Non enim loquetur a se, sed quaecunque audierit a me. De se autem patri. Ego

K iij te glo

te glorificaui sup terrā, opus perfeci quod dedisti mihi ut facerē, manifestauī nomen tuū hominibus. De spiritu sancto ait. Ille me glorificabit sup terram, qui de meo accipiet, & annūciabit uobis. Ergo uterq; eo rū ipsum glorificat, a quo et accepit quod faceret, et ipsum prædicat, atq; eius uerba pronunciat. Erroris autem spiritus seipsum prædicat, sua prophetia dices. sibi placens etenim est, & seipsum glorificat. acerbus nāq; est plenus existens falsiloquio, seductor, lubricus, superbus, arrogans, uerbosus, dissonus, immensuratus, nigriformis, tumidus. De cuius operationibus libera rauit nos Iesus Christus, fundans nos sup petrā tāq; lapides electos (qui apti sunt ad ædificium dei patris eleuati in altū a Christo, qui p nobis crucifixus est) confortatos spiritu sancto in fide introductos, in spe & dilectione eleuatos a terra in cœlū, ambulātes immaculate. Beati enim immaculati in uia, qui ambulant in lege dñi. Via enim sine errore est Iesus christus, sicut ipse ait, Ego sum uia, ueritas & uita. deducit autē hæc uia ad patrem. Nemo enim, inquit, ueniet ad patrem, nisi per me. Beati ergo estis uos deiferi, Christiferi, spiritiferi, sanctiferi, templiferi, in omnibus ornati in mandatis Iesu Christi, regnū sacerdotale, gens sancta, populous in acquisitionē. In quibus exultas, dignus es etus sum p quos scribo, alloquis sanctos q; sunt Ephesi fideles in Christo Iesu. Gaudeo enim in uobis, quia uanitati non intenditis, neq; ea quæ secundū carnem sunt

sunt diligitis, sed ea quæ secundū deū sunt. Sed pali-
is hominibus orate in desinenter. Est enim in illis spes
ut deū mereantur ad ipsici. Nunquid qui cadit, inquit
Hieremias, non adiūciet ut resurgat, aut qui auertitur
non conuertetur? Conuertimini ergo ad doctrinam,
estote ministri dei, & os Christi. dicit em̄ deus. Si ad
duxeritis pretiosum ab indigno, os meū eritis. Esto
te ergo ad iracundias eorū humiles, renunciate blas-
phemij eorū. uos uero orationi instate. illis erranti-
bus, uos stabiles estote, radicati in fide. Vincite eorū
ferocem cōsuetudinē per uestrā mansuetudinē, & ira-
cundiā per lenitatē. Beati enim, inquit, mites. Nam &
Moses mansuetus supra oēs fuit, & David mitis ual-
de propter quod Paulus monet dicens. Seruū autem
domini nō oportet litigare, sed mitem esse ad oēs, do-
cibile, patientem, cū omni modestia corripiētē eos
qui resistunt ueritati. Nolite festinare, ulcisci uolētes
uos. Si reddidi, retribuentibus mihi mala, fratres eos
faciamus per mansuetudinē. dicite itaq; his qui ope-
runt uos, fratres nostri estis, ut nomen dñi glorificet.
Imitemur scilicet dominū, qui cū malediceretur non
maledicebat, cū pateretur non cōminabatur, cum cru-
cifigeretur non contradicebat, sed p inimicis suis ora-
bat dicens. Pater dimitte illis, quia nesciunt quid faci-
unt. Cui plus nocetur, ampliora sustineat. Beatus qui
abiectus & reprobatus fuerit propter nomen domini
ipse etenim uer⁹ est Christi. Videte ne herba diabo-

K iij li in

li inueniatur in uobis, amara etenim est & falsa. Ergo
sobrii estote, & casti in Christo Iesu. iam enim nouis-
sima tempora sunt. Reuereamur & timeamus logani-
mitatem dei, & non simus diuitiarum aut utilitatium rerum
appetitores. Futuram iracundiā plus timeamus, quā p-
sentē gratiā diligamus. Præsens enim gratia est ut in-
ueniamur in Christo Iesu, & in ueritate uiuamus. Ex-
tra hoc autem, nec respirare oportet aliquem. Hæc est enim
spes mea, hæc exultatio, hæc deniq; indeficientes di-
uinitas. In quo & uincula mea a Syria Romam usq; su-
fero, spirituales margaritas. in quibus mihi contin-
gat consummari orationibus uestris. participem pas-
sionum Christi, cōmūnē & mortis ei⁹ fieri, & a mor-
tuis resurrectionis & uitæ æternæ, quā mihi cōtingat
p̄cipere, ut in sorte Ephesiorū christianorū inueniar.
Qui & cū apostolis semp cōuersati sunt in uirtute Ie-
su Christi, Paulo, Iohanne, & Timotheo fidelissimo.
Scio qui sunt, & quibus scribo. Ego itaq; minime sum
& supplex sub periculis & iudicij & longe cōstitu-
tus, uos uero consecuti estis misericordiam, firmi in
Christo. Traditus sum autem propter deū generi interfe-
ctorū, a sanguine Abel iusti ad sanguinē Ignatij mi-
nimi. Pauli enim sancti estis cōministri, & testimonij
cōsummatis eius, qui est uas electionis. Sub uestigia
eius merear inueniri, & cæterorum sanctorum, qn le-
sum Christū meruero adipisci. qui semp insuis orati-
nibus memor sit uestri. Festinate ergo frequenter ac-
cede

cedere ad eucharistiā & gloriā dei. Quando enim as-
sidue hoc ipsum agitur, expelluntur potestates Sata-
næ, qui actus suos cōuertit in sagittas ignitas ad pec-
catū. uestra aut̄ cōcordia & cōsonans fides, ipsius est
interitus, & cōsentaneis eius tormentū. Nihil em̄ me
lius est quā pacē habere, in qua oē telū euacuatur, ae-
riorū & terrestriū spirituū. Non est nobis colluctatio
aduersus carnē & sanguinē, sed aduersus principatū
& potestates, aduersus mūdi rectores tenebrarū ha-
rū, aduersus spiritualia nequitiae in cœlestibus. Ergo
nolite uos uulnerare in aliqua cōtagione diaboli, si-
cuti & Paulus dicit, habentes in Christū fidē et dilec-
tionē, quæ est principiū uitæ et finis. Principiū qui-
dē uitæ est fides, finis uero eius est dilectio. Ambæ ue-
ro simul iūctæ in unitate factæ, hominē dei pficiunt.
Sed & reliqua oīa, quæ in beniuolētia sequuntur, con-
summant. Nemo em̄ fidē annūcians debet peccare, ne
q̄ dilectionē possidēs, debet frātrē suū odire. Qui em̄
dixit, Diliges dñm deum tuū ex toto corde tuo, ipse
ite& ait, & pximū tuū sicut te ipsum. Qui em̄ annun-
ciant esse Christū, non ex his quæ dicunt tantūmodo,
sed ex ijs quæ agunt agnoscūtur. Ex fructu em̄ arbor
cognoscitur. Melius est eū igitur tacere & esse, q̄ dice-
re & nō esse. q̄a nō in uerbo est regnū dei, sed in uirtu-
te. Corde ei creditur ad iustitiā, oris aut̄ cōfessio fit ad
salutē. Bonū est igit̄ docere, sed si fecerit ea q̄ dixerit,
Qui docuerit & fecerit, hīc magn⁹ uocabitur ī regno
coelorum.

Dominus autem noster & deus Iesus Christus, qui est filius dei unius, primo uidelicet fecit, & sic docuit, sicut testatur Lucas, cuius laus est in euangelio per eos ecclesiastis. Nihil enim latet dominum, sed etiam occulta nostra coram ipso sunt. Omnia ergo faciamus tamquam ipso in nobis habitante, ut simus eius templa, & ipse habitet in nobis, dominus itaque Christus in nobis loquatur, sicut & in Paulo spiritus sanctus, nos doceat quae sunt Christi respondere. Adiuncti illi, nolite errare fratres mei. & ne sitis masculorum concubitores, quia huiusmodi regnum dei non possidebunt. Qui enim habitacula corrumpunt, morti condemnabuntur. quoniam non magis qui Christi doctrinam dirumpere conantur, semperernam damnationem percipient, propter crucem & mortem, quam sustinuit dominus Iesus unigenitus dei filius. Cuius doctrinam quicunque deprauauerit, abiectus & pollutus in geennam projectetur. Similiter autem & omnis homo qui spernet quod a deo accepit, condemnabitur. Qui imperium pastore secutus fuerit, & falsam gloriam tamquam ueram suscepit, particeps Christi non esse poterit. Quae enim societas luci cum tenebris, aut Christo cum Belial, aut quae pars fidei cum infidei, aut templo dei cum idolis. Dico autem & ego, quae coicatio ueritati ad mendacium, aut quae societas iustitiae cum iniustitia, aut uerae gloria cum falsa gloria, propterea unguentum acceptum deus in capite ait ecclesia, ut fragret in corruptione. Vnguentum enim exinanitum nomen tuum, propterea adole

adolescentulæ dilexerūt te, attraxerūt te nari^b, post
te in odore ungentorū tuorū curremus. Nō ungatur
quis fœtore huius seculi. sancta dei ecclesia nō capti-
uetur ab astutia illius, sicut mulier prima Eva. Qua p-
pter cū sim^r rationabiles, nō efficiamur stulti. Quare
plantationē quā a deo p Christū accepimus, non cu-
stodimus, sed in iudiciū p ignorantia incidim^r. igno-
rantes gratiā quā accepimus, & nescientes perimus.
quia Christi crux infidelibus quidē scandalū, fidel-
bus aut̄ salus & uita eterna. Vbi sapiēs, ubi scriba, ubi
cōquisitor, ubi exultatio dictorū filius aut̄ dei (q an-
te secula natus est, & oīa dispositione patris constitu-
it) ipse in utero portatus est a Maria, secundū dei dispo-
sitionē ex semine Dauid & spiritu sancto. Ecce em̄, in
quit, uirgo in utero cōcipiet & pariet filiū, & uocabi-
tur nomē eius Emanuel. Ipse em̄ baptisatus est a Ioā-
ne, ut fidelē faceret ordinationē, quæ tradita est pphē-
tis a deo. & latuit principē hui^r seculi uirginitas Ma-
riæ, & partus eius silē, & mors dñi. Tria mysteria cla-
maui in silentio, dei em̄ opa nobis manifestata sunt.
Stella in cœlo fulsit sup oēs, quæ ante ipsam erant. Et
lux eius inextimabilis & noua, atq; pegrina apparu-
it uidentibus ēā. Cætera uero sydera simul cū sole &
luna, corusca facta sunt illi stellæ, illa uero supabat o-
mnes splēdore suo. Et facta est perturbatio, undefuis-
set illa nouitas, quæ apparuerat. hinc hæbetata est sa-
pientia huius mundi, iniquitas & malitia extermina-

Stella salua/
toris.

L ban

bantur, maleficia adnullabantur, magica deridebantur, tenebræ & ignorantiae dissipabantur, & tyranni principatus abolebantur, deo ut hoīe apparēte, & homine sicut deo operāte. Sed neq; primo gloria, neq; secundo puritas, sed illa ueritas & cōuersatio principiū accepit a deo. Perfecta oīa in illo cōstabat, propter qđ meditatus est mortis solutionē. State ergo fratres firmi in fide Iesu christi, & in dilectione eius, atq; resurrectione oīs in oībus emī iīs gratia. In eius noīe cōgregamini cōiter, in una fide dei patris, & Christi filii eius unigeniti & primogeniti totius creationis, secundū carnē quidē ex genere David eruditī a paradise, obediētes episcopo & p̄sbytero im̄puaricabili sensu. frangētes panē qui est medicamentū im̄ortalitatis antidotū nō moriendi sed uiuēdi p̄ Iesum christū in deo. catharticū expellēs malū sit in uobis. Pro aīab⁹ uestris ego efficiar, & eius quē misistis in honorē dñi ad Smyrnā, unde & scribo uobis, gratias agens dñō, diligēs Polycarpū, quō & uos. Memores estote mei, sicut & uestri Iesus christus, q̄ est benedict⁹ in secula. Orate p̄ ecclesia Antiochensiū, q̄ in Syria est, unde & uinctus ducor Romā. qsum ultimus illorū fidelium, unde sum ultimus ego, dignusq; effectus in honorē dei has sufferre catenas. Incolumes estote in deo patre & dño Iesu Christo, cōi spe in sp̄sancto. Amen.

De cōione
panis uitæ.

AD RHOMANOS DE SMYRNA PER
Ephesios. Epistola XI

Igna